

ПЕРЕДМОВА

З відновленням незалежності наприкінці ХХ століття Україна, як незалежна та суверенна держава, стала повноправним учасником міжнародних взаємодій, набула всіх характеристик суб'єкта міжнародного права. Від того часу й надалі наша держава створює власні орієнтири у динамічному та непередбачуваному міжнародному середовищі. Важливу роль у цьому процесі відіграє й внутрішня ситуація в нашій державі, зовнішньополітичні орієнтири політичних лідерів та еліт. У 2014 р. наша держава стала об'єктом військової агресії та окупації з боку Російської Федерації. Відтак, сьогодні зовнішньополітичний вектор розвитку нашої країни має визначальне значення через пошук партнерів та союзників у боротьбі проти агресора, розширення ефективних міждержавних зв'язків, формування нових та розширення чинних моделей, а також для взаємопідтримки з боку національних та наднаціональних акторів.

Автори навчального посібника ставлять за мету відповісти на питання, які виникають під час вивчення зовнішньополітичних пріоритетів нашої держави, а саме:

- повно та всебічно розглянути теоретико-концептуальні основи зовнішньої політики України;
- дослідити розвиток її зовнішньополітичної діяльності та інститутів дипломатичної служби;
- здійснити ґрунтовний аналіз сучасного стану зовнішньої політики та проблем забезпечення національних інтересів України в сучасних міжнародних відносинах.

У п'ятнадцяти розділах навчального посібника читач прослідкує еволюцію національних інтересів держави Україна від часу відновлення її незалежності, їхній визначальний вплив на стратегію та тактику її зовнішньої політики, яка у своїй цілісності відповідає загальновизнаним нормам та принципам міжнародного права. Важливе значення мають чинники, які здійснювали та здійснюють вплив на міжнародні стосунки України в пріоритетних напрямках зовнішньої політики нашої держави.

Вивчивши цю тематику, читач:

- засвоїть теоретико-концептуальні основи дослідження шляхів, методів та засобів формування зовнішньої політики України;
- сформує уявлення про напрями, принципи та зміст зовнішньої політики України на різних етапах її розвитку;
- знатиме про розбудову співробітництва України з іншими державами, міжнародними та регіональними організаціями;
- вмітиме виявляти проблеми та перспективи участі України в багатосторонніх відносинах та інтеграційних процесах.

Варто відзначити, що для систематизації зовнішньополітичних інтересів України у різних напрямках у навчальному посібнику використано аудити зовнішньої політики, підготовлені Інститутом зовнішньої політики у 2016–2017 рр. Ці аналітичні напрацювання дали можливість чітко та продумано висвітлити найважливіші проблеми зі сфери зовнішньої політики України.

Основним завданням, яке автори вбачали, є активізація творчого та критичного мислення студентів та всіх, кому цікава тематика зовнішньополітичної діяльності нашої держави. Через дискусійні та додаткові питання читач може самостійно проаналізувати внутрішньополітичні та зовнішньополітичні явища, факти та процеси з урахуванням глобального, регіонального та локального рівнів розвитку міжнародних відносин.

Переконані, що навчальний посібник «Зовнішня політика України» сприятиме формуванню в студентів уявлення про Україну як суверенну європейську державу, що здійснює свою зовнішньополітичну діяльність на основі міжнародно-правових принципів поваги до прав і свобод людини, стабільного розвитку країни, регіону та світу. Вважаємо, що інформація, подана у навчальному посібнику, допоможе читачеві збагатити та поглибити свої знання про окремі аспекти зовнішньої політики України, її вектори, тенденції та напрямки розвитку.